

na částečné započtení vazby. Jest na snadě, že by vazba obžalovaného byla bývala zkrácena alespoň o dobu uplynulší ode dne, kdy státní zástupce prohlásil, že na zmateční stížnost obžalovaného odpověď nepodává (23. II. 1926), až do předložení stížnosti se spisy soudu zrušovacímu (2. března 1926). Delší doba vazby pro započtení nepřichází v úvahu, protože nejvyšší soud současně s usnesením, jímž stížnosti bylo vyhověno, učinil potřebné další opatření stran opravných prostředků, podaných obžalovaným do rozsudku samého, takže od předložení spisů nejvyššímu soudu nedoznala vazba obžalovaného podstatného průtahu z důvodu jím vytknutého. Při správném výkladu a použití §u 400 tr. ř. bylo tedy uznati, že se Jindřichu W-ovi započítává do trestu vazba od 23. února do 2. března 1926 oním rozsudkem naň uvalená. Bylo tudíž zmateční stížnosti podle §u 33 tr. ř. vyhověti a podle §u 292 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.

Čís. 2434.

Lstivým předstíráním ve smyslu §u 197 tr. zák. jest všeliké nepravdivé tvrzení, jež směřuje k oklamání jiného a je podle okolností případu způsobilým k oklamání; není zapotřebí, by způsobená nebo obmyšlená škoda byla nenapravitelnou.

Podvod předstíráním manžela manželce, že vzal žalobu o rozvod zpět, by nepodala odpovědi na žalobu; i když byl vynesen ve sporu o rozvod rozsudek pro zmeškání, jest v trestním řízení zjištění zavinění na rozvodu za účelem zjištění škody.

(Rozh. ze dne 26. června 1926, Zm II 67/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 23. prosince 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu ve smyslu §§ů 197, 200 a 203 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil nalézacímu soudu, by o ní znova jednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost napadá rozsudek soudu první stolice důvody zmatečnosti podle §u 281 čís. 4, 5 a 9 a) tr. ř. Zrušovací soud se zabýval nejprve hmotněprávními výtkami, jelikož na nich hlavně závisí výsledek stížnosti. S hlediska důvodu zmatečnosti podle §u 281 čís. 9 a) tr. ř. namítá stížnost především, že jednání obžalovaného nebylo podvodným, že Josefa K-ová zavinila vynesení rozsudku pro zmeškání vlastní neopatrností, a že je proto lhostejno, zda obžalovaný ji ubezpečoval, že od žaloby upustil, čili nic. Bylo prý na Josefě K-ové, by se zeptala u soudu, zda odpovídá pravdě tvrzení obžalovaného, že vzal žalobu zpět, neb by věc vyšetřila u právního zástupce obžalovaného. Těmito vývody snaží se zmateční stížnost patrně dokázati, že tu nešlo o lstivé předstírání ve smyslu §u 197 tr. zák. Tato námitka není však odůvodněna. Lstivým předstíráním po rozumu §u 197 tr. zák. je všeliké nepravdivé tvrzení,

jež směřuje k oklamání jiného a je podle okolností případu způsobitelným k oklamání. V souzeném případě zjistil rozsudek, že obžalovaný, podav na Josefu K-ovou žalobu o rozvod od stolu a lože, obnovil manželské spolužití se žalovanou, slíbil jí nejprve, že vezme žalobu zpět, a ujišťoval ji později, že vzal žalobu zpět, a zjistil dále, že Josefa K-ová posléze onomu tvrzení obžalovaného uvěřila, hlavně proto, že obžalovaný, obnoviv s ní spolužití, zacházel s ní lépe, než před podáním žaloby, že proto nepodala odpovědi na žalobu, ale že obžalovaný ve skutečnosti od žaloby neupustil, takže v důsledku toho byl k návrhu jeho právního zástupce vynesena rozsudek pro zmeškání. Za tohoto stavu věci shledal rozsudek v nepravdivém tvrzení obžalovaného, že vzal žalobu zpět, právem lstivé předstírání; neboť ono nepravdivé tvrzení obžalovaného čelilo k oklamání Josefy K-ové a bylo též způsobitelným k jejímu oklamání.

Dovolávajíc se téhož důvodu zmatečnosti, namítá dále stížnost, že rozsudek ani nezjišťuje, jakou škodu obžalovaný chtěl svým jednáním své manželce způsobiti. Této námitce nelze přiznati oprávnění. Nálezací soud uvádí ve výroku rozsudku jakož i v rozhodovacích důvodech, že obžalovaný uvedl Josefu K-ovou v omyl, kterýmž tato na svém majetku měla utrpěti škodu převyšující 2.000 Kč, a z rozhodovacích důvodů je patrné, že tato škoda měla býti způsobena tím, že Josefa K-ová měla býti připravena o nárok na výživné, neboť rozhodovací důvody uvádějí, že Josefa K-ová potvrdila jako svědkyně, že měla důkazy proti žalobě po ruce, a zdůrazňují, že rozsudkem pro zmeškání byla K-ová zbavena práva žádati na obžalovaném výživné. Tvrdí-li stížnost v této souvislosti, že při rozvodu manželství od stolu a lože přísluší manželce nárok na výživné též tenkrát, bylo-li pravoplatným rozsudkem vysloveno, že rozvodem je vinna pouze manželka, nelze s tímto právním názorem souhlasiti. Z §u 1264 obč. zák. vysvítá, že při rozvodu manželství od stolu a lože má manželka nárok na výživné jen tenkrát, není-li vinna rozvodem, a dvorský dekret ze dne 4. května 1841, čís. 531 sb. z. s., jehož stížnost se dovolává, stanoví, vycházeje z téže zásady, že při rozvodu manželství z viny obou manželů nemá manželka zpravidla nároku na slušné výživné, ale že soud může k její žádosti s ohledem na okolnosti z důvodu slušnosti vyjímečně přidržeti manžela k poskytování slušného výživného manželce. Bylo-li však soudem pravoplatně uznáno na rozvod jedině z viny manželčiny, nepřislouží manželce nárok na výživné. Zmateční stížnost namítá dále s hlediska důvodu zmatečnosti podle §u 281 čís. 9 a) tr. ř., že Josefa K-ová může námitky, jež měla proti žalobě o rozvod, uplatňovati v řízení o rozluce manželství nebo ve sporu o výživné nebo v řízení o obnovu sporu o rozvod. Tu stačí podotknouti, že se ke skutkové podstatě podvodu nevyhledává, by škoda způsobená neb omýšlená byla nenapravitelnou. Tvrdí-li dále stížnost, opírajíc se o týž důvod zmatečnosti, že tu není skutkové podstaty podvodu proto, že škodný výsledek nastal bez jakéhokoliv přičinění obžalovaného, neprovádí tím uplatňovaný důvod zmatečnosti způsobem, odpovídajícím zákonu, nýbrž brojí tím jen nedovoleným způsobem proti opačným skutkovým zjištěním nálezacího soudu, podle nichž obžalovaný měl v úmyslu způsobiti svým jednáním Josefě K-ové majetkovou škodu přesahující 2.000 Kč (§ 288 čís. 3 tr. ř.).

Posléze uvádí stížnost, uplatňujíc týž důvod zmatečnosti, že není vů-

bec zjištěno, jak by byl dopadl rozsudek civilního soudu ve sporu o rozvod při náležitém vyšetření věci, a že není nikterak vyloučeno, že by byl rozsudek po sporném líčení pře v podstatě dopadl tak, jako rozsudek pro zmeškání. V těchto vývodech zmateční stížnosti dlužno spatřovati námitku, že napadený rozsudek vůbec nezjišťuje, zda mohla býti jednáním obžalovaného Josefa K-ové způsobena škoda. Této námitce nelze upřít oprávnění. V tomto případě, v němž bylo obžalovanému kladeno za vinu, že uvedl Josefu K-ovou lstivým předstíráním v omyl, kterýmž tato na svém majetku měla utrpěti škodu přesahující 2.000 Kč, v němž tedy nešlo o podvod, spojený se skutečným způsobením škody, bylo na nalézacím soudu, by zjistil, zda bylo jednání obžalovaného způsobilým přivoditi Josefa K-ové škodu, zejména majetkovou škodu, převyšující 2.000 Kč. Jelikož škoda měla býti Josefa K-ové způsobena tím, že byla připravena o nárok na výživné, bylo zejména povinností nalézacího soudu zjistiti, zda v tomto směru mohlo vůbec dojiti k poškození K-ové. Jak bylo již řečeno, nepřísluší manželce nárok na výživné, bylo-li pravoplatným rozsudkem vysloveno, že tato je jedinec rozveden vinna. Jelikož rozsudek zemského civilního soudu v Brně byl vynesena na základě pouhých tvrzení žaloby, tedy bez předchozího zjištění skutkového stavu, bylo na nalézacím soudu, by zkoumal a zjistil, zda tu jsou skutečnosti, nasvědčující tomu, že rozvodem je vinna pouze Josefa K-ová, či zda tu jsou skutkové okolnosti, ospravedlňující závěr, že rozvod byl ve skutečnosti zaviněn oběma stranami nebo pouze obžalovaným. Kdyby byly zjištěny skutečnosti, z nichž by bylo lze dovozovati, že tu byly předpoklady pro rozvod, zaviněné jen Josefou K-ovou, nebylo by lze míti za to, že tato mohla býti jednáním obžalovaného připravena o nárok na výživné a tím poškozena, neboť skutkový stav nasvědčoval by pak tomu, že jí nárok na výživné při rozvodu od stolu a lože vůbec nepříslušel. Jinak měla by se ovšem věc, kdyby tu byly skutkové okolnosti, z nichž by bylo lze souditi, že tu ve skutečnosti nebylo předpokladů rozvodu, nebo že rozvodem byli vinni oba manželé nebo pouze obžalovaný. Skutečnost, že jest pravoplatným rozsudkem pro zmeškání již vysloveno, že rozvod byl zaviněn pouze Josefou K-ovou, nebrání nikterak tomu, by trestní soud nevyšetřil a nezjistil skutkový stav v oněch směrech, neboť nejde tu o to, by pravoplatný výrok rozsudku civilního soudu byl po případě změněn, nýbrž jedná se pouze o vyšetření a zjištění skutečností, rozhodných pro řešení otázky, zda bylo jednání obžalovaného způsobilým přivoditi Josefa K-ové škodu. Tato otázka nebyla nalézacím soudem řešena. Rozsudek zmiňuje se sice v rozhodovacích důvodech o tom, že svědkyně Josefa K-ová tvrdí, že měla po ruce důkazy proti žalobě o rozvod tak že, kdyby bylo došlo k rozvodu, byl by obžalovaný povinen platiti jí výživné, ale tím uvádí pouze výpověď svědkyně K-ové v tomto směru. Právě-li dále rozsudek na jiném místě rozhodovacích důvodů, »že Josefa K-ová měla hojný materiál proti žalobě o rozvod«, aniž se vyslovuje o tom, v čem tento materiál záležel, nezjišťuje tím rovněž, že jednáním obžalovaného mohla býti K-ové způsobena škoda. Dále neobírá se rozsudek otázkou, zda bylo jednání obžalovaného způsobilým přivoditi K-ové majetkovou škodu převyšující 2.000 Kč. Rozsudek, jenž podle uvedeného nezjišťuje podstatného znaku skutkové podstaty zločinu podvodu, je stížen zmateč-

ností podle Šu 281 čís. 9 a) tr. ř., jemu v tomto směru vytýkanou. Bylo tudíž již z těchto úvah vyhověti zmateční stížnosti a zrušiti rozsudek, aniž bylo s tohoto právního hlediska potřebí pouštěti se do rozboru uplatňovaných formálních důvodů zmatečnosti. Ježto však pro nedostatek potřebných skutkových zjištění nelze ve věci samé rozhodnouti, bylo věc vrátiti soudu první stolice, by o ní znovu jednal a rozhodl.

Čís. 2435.

Budovy a místnosti jinak každému přístupné, tedy i hostinské, požívají ochrany Šu 83 tr. zák. proti vstoupení, jež se děje za účelem, přičím se určení budovy nebo místnosti s porušením domácího míru, a vstup do takové místnosti naplňuje pojem vniknutí po rozumu druhé věty Šu 83 tr. zák., stal-li se proti jakkoli projevené vůli i jen pachateli (právě vzhledem k účelu vstupu) předpokládané vůli oprávněného, pokud by tato ovšem neodporovala zákonným povinnostem hostinského nebo povinnostem jinými závaznými předpisy mu uloženým.

Stačí, že násilí ve smyslu Šu 83 tr. zák. bylo vykonáno třebas i jiným spolupachatelem, než, o nějž jde. Za vykonané násilí zodpovídají všichni, kdož do místnosti společně vnikli v úmyslu, by se tam dopustili násilí, pokud se týče ti, kdož zahrnuli ve svůj úmysl a vůli i případ, že tam násilí spácháno bude, předpokládajíc, že násilí to bylo spácháno někým z těch, kteří společně s úmyslem tím vnikli, a že při něm vědomě spolupůsobili, nedávše na jevo svého nesouhlasu.

V subjektivním směru stačí, když pachatel si byl vědom, že s více lidmi sebranými vniká do domu nebo bytu proti zřejmě projevené nebo aspoň podle okolností předpokládané vůli oprávněného, a když pachatel měl úmysl a vůli násilí spáchat, pokud se týče aspoň se spácháním násilí byl srozuměn, a bylo-li pak spácháno násilí na lidech domácích nebo na majetku, při čemž pro pojem spolupachatelství, o němž tu jde, není třeba zvláštní předběžné úmluvy nebo jinakého výslovného srozumění, nýbrž stačí vědomé spolupůsobení jednajících osob za tímtéž účelem, vědomost jednoho o spolupůsobení druhého k témuž účelu při vstupu do cizího domu nebo příbytku.

(Rozh. ze dne 28. června 1926, Zm I 35/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 3. prosince 1925, jímž byl obžalovaný Jaroslav K. uznán vinným přestupkem podle Šu 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n., obžalovaní Jaromír P., Otto J. a Rudolfína R-ová pak podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni byli z obžaloby pro zločin veřejného násilí podle Šu 83 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v celém obsahu jako zmatečný a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.